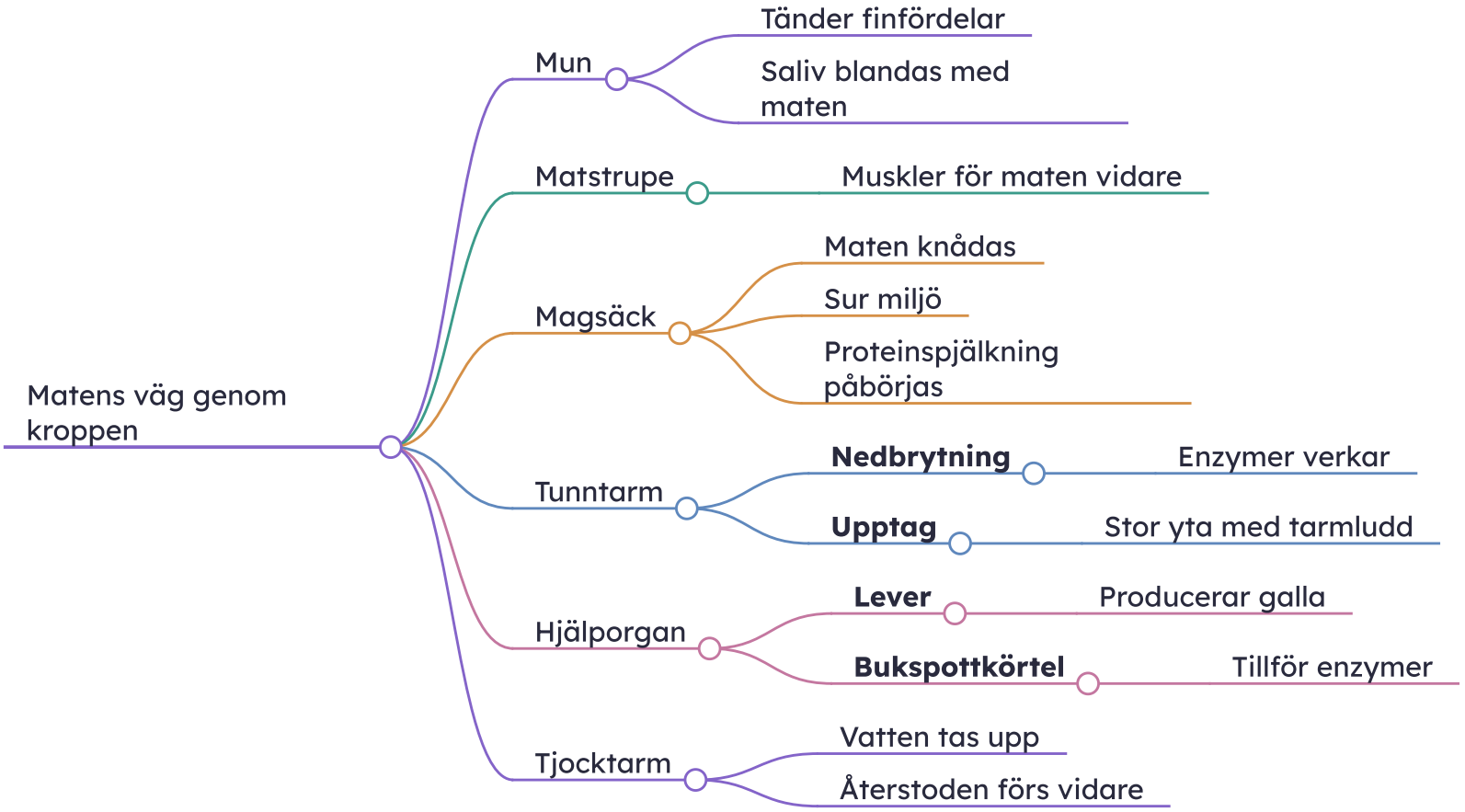
# Matens väg genom kroppen

Följ matspjälkning och upptag från munnen till tarmen.




Läs en gren i taget. Täck sedan över detaljerna och försök förklara dem med egna ord.

## Förstå innehållet

Matspjälkningen delar upp maten mekaniskt och kemiskt. Tänderna finfördelar och enzymer hjälper till att bryta ner stora molekyler. I magsäcken bearbetas maten vidare. I tunntarmen sker mycket av nedbrytningen och upptaget av näringsämnen. Leverns galla finfördelar fett till små droppar och bukspottkörteln bidrar med enzymer. Tjocktarmen tar upp vatten ur det återstående innehållet.

### Så är kartan uppbyggd

Huvudgrenarna följer matens väg. Hjälporganen ligger på en egen gren eftersom maten inte passerar genom levern eller bukspottkörteln. Under varje plats står en funktion; ordningen och uppgifterna blir därför tydliga samtidigt.

> **Stanna upp vid det här**
> Matspjälkning och upptag är olika steg. Ett näringsämne behöver passera tarmväggen för att kunna transporteras vidare i kroppen.

## Prova själv

Följ en tänkt smörgås genom kartan. Skriv var maten förflyttas, bearbetas och tas upp. Rita en pil från hjälporganen till den del av tarmen där deras ämnen används.

### Två frågor att besvara

**Var sker mycket av upptaget av näringsämnen?**

Tunntarmens stora yta underlättar upptaget.

**Vilket organ passerar maten inte igenom?**

Levern producerar bland annat galla men ingår inte i själva passagen för maten.

### Källunderlag

OpenStax · Matspjälkningssystem
https://openstax.org/books/biology-2e/pages/34-1-digestive-systems

Egen övning och sammanställning av Studera.ai. Bearbeta kartan på studera.ai/resurser/tankekartor-exempel.